

VĮ Lietuvos oro uostų Palangos filialo – Tarptautinio Palangos oro uosto, Liepojos pl. 1, Palanga, viešo visuomenės supažindinimo su pataisyta ir papildyta poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau - PVSV) Ataskaita

PROTOKOLAS

2019-05-24

Pakartotinio viešo supažindinimo vieta: veiklos vykdymo vietoje, Tarptautiniame Palangos oro uoste, antrame aukšte esančioje susirinkimų salėje, adresu: Liepojos pl. 1, Palanga.

Supažindinimo laikas: 2019 m. gegužės 17 d. pradžia 17:00- pabaiga 18:40 val.

Dalyvių registracijos pradžios laikas: 16:30

Viešo supažindinimo pirmininkas: Jolanta Nemaniūtė-Gužienė

Viešo supažindinimo sekretorius: Ona Samuchovienė

Dalyvauja: planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus atstovai: VĮ Lietuvos oro uostai Palangos filialo operacijų skyriaus vadovas Algirdas Makulavičius, VĮ Lietuvos oro uostai projektų vadovė Simona Arslan; PVSV Ataskaitos rengėjų atstovai: UAB „Ekostruktūra“ direktorė Ona Samuchovienė, VšĮ Transporto kompetencijų agentūros Strateginių tyrimų skyriaus vyr. specialistė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė; Palangos oro uosto detaliojo plano rengėjo UAB „Geometra“ projektų vadovė Iveta Apanavičienė; 9 visuomenės atstovai.

Prie protokolo pridedamas užsiregistravusių 14 dalyvių sąrašas (1 lapas).

Darbotvarkė:

Susirinkimo pirmininkė prisistatė pati, pristatė sekretorę ir pristatė pakartotinio susirinkimo tikslą, kad koreguojama PVSV ataskaita pagal Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Klaipėdos departamento pastabas. Taip pat pristatė veiklos pavadinimą, užsakovą, PVSV rengėjus, Palangos oro uosto detaliojo plano rengėjus ir pradėjo supažindinimą su planuojama ūkine veikla ir pataisyta bei papildyta poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita.

Palangos oro uosto detaliojo plano rengėjo UAB „Geometra“ projektų vadovė Iveta Apanavičienė pristatė koncepciją. Pristatymas pridedamas prie protokolo.

Sekančiu pristatymu susirinkimo pirmininkė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė supažindino su patikslinta ir papildyta PVSV ataskaita, pradiniais duomenimis, vertinimo metodikomis, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo rezultatais. Supažindino, kad oro taršos, kvapų rezultatai ir kiti poveikio visuomenės sveikatai aspektai (objekto eksploatacijos metu elektromagnetinės, energijos dydžiai, oro, dirvožemio ir vandens kokybės rodiklių ribinės, vertės, reglamentuoti Lietuvos norminiuose teisės aktuose, nei už sklypo ribų, nei artimiausiose gyvenamosiose aplinkose nebus viršijami, atlikus vertinimą, už oro uosto ribų atitinka Lietuvoje taikomas ribines vertes ir jų neviršija. Informavo, kad dėl kurorto triukšmo ribiniams dydžiams taikomų sąlygų (griežtesni 5 decibelais triukšmo ribiniai dydžiai) triukšmo zona išsiplėčia, todėl PVSV ataskaitoje siūloma nustatyti sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) ribas apimančias Palangos oro uosto teritoriją su prijungiamais valstybinės žemės plotais ir prognozinė 2028 m. nakties laikotarpio triukšmo zona Lnakties >50 dBA (pagal higienos normą HN 33:2011). Pristatymas pridedamas prie protokolo.

Taip pat žodžiu informavo, kad informacija apie pataisytą ir papildytą ataskaitą ir pakartotinį viešą susirinkimą buvo skelbiama laikraščiuose („Lietuvos rytas“, „Palangos tiltas“), susipažinti su pataisyta ir papildyta ataskaita buvo galima Palangos savivaldybėje, pas PVSV dokumentų rengėjus, o ataskaitos santrauka buvo skelbiama PVSV dokumentų rengėjų internetiniuose puslapiuose.

Pristatyta, kad iki viešo supažindinimo su Ataskaita susirinkimo pasiūlymų iš visuomenės nebuvo gauta.

Visuomenė buvo supažindinta su pakartotinio susirinkimo protokolo parengimo tvarka: susirinkimo pirmininkė dalyviams išaiškino, kad susirinkimo protokolas bus baigtas rašyti per 5 darbo dienas po viešo supažindinimo su Ataskaita susirinkimo. Su protokolu galima susipažinti Ataskaitos rengėjų buveinėse ir jų interneto svetainėse www.ekostruktura.lt ir www.ktti.lt, veiklos vykdymo vietoje (Palangos oro uoste), kad pateikti pastabas visuomenė gali per 3 darbo dienas nuo protokolo pavišimo dienos. Pastabas dėl protokolo visuomenės supažindinimo susirinkimą rengusiam Ataskaitos rengėjui teikiamos raštu arba elektroniniu paštu, nurodant teikėjo vardą, pavardę (juridinio asmens pavadinimą), adresą, teikimo datą.

Pirmininkė informavo, kad visuomenė per 10 darbo dienų po viešo visuomenės supažindinimo su pataisyta ir papildyta Ataskaita susirinkimo, turi teisę pateikti Ataskaitos rengėjams pasiūlymus dėl Ataskaitos. Pasiūlymus Ataskaitos klausimais raštu, elektroniniu paštu galima teikti ataskaitos rengėjams UAB „Ekostruktūra“, el. p. info@ekostruktura.lt, biuro adresu Studentų g. 67-410, 51392 Kaunas arba VšĮ Transporto kompetencijų agentūrai, el. p. info@tka.lt, I. Kanto g. 25, p. d. 2082, Kaunas LT-44296.

Visuomenė taip pat buvo informuota, kad pasiūlymus dėl Ataskaitos gali teikti ir susirinkimo metu, kad tam yra paruoštos formos.

Pirmininkė priminė, kad sprendimą dėl PŪV galimybių priims Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamentas, Liepų g. 17, LT-92138 Klaipėda, tel. (8 46) 41 03 34, faks. (8 46) 41 03 35, el. p. klaipeda@nvsc.lt.

Dalyvių pasisakymai svarstomu klausimu:

Klausimas. Visuomenės atstovė Sigita Šapogienė. Sklypas Paliepgirių kel. 7 buvo sugrąžintas 1991 m., tačiau apie 2009 m. rengiant sklypo padalijimo detalų planą nedavė leidimo dėl oro uosto, nors sklype buvo gyvenamasis namas, kodėl taip?

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Ona Samuchovienė. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos įsigaliojo nuo 1992 m. ir visiems sklypams, kurie buvo grąžinami turėjo būti įrašyti apribojimai dėl oro uosto apsaugos zonos, daliai sklypų yra įrašyta, daliai ne, todėl Nacionalinė žemės tarnyba turės jas įrašyti tuose sklypuose, kuriuose buvo praleistas šis apribojimas. Jūsų atvejis vienietinis, nes sklypas jums grąžintas dar 1991 m., todėl kad jums apribojimas turėjo būti taikomas pagal Palangos miesto bendrąjį planą, nes atidalijimą bandėte daryti po to, kai bendrajame plane buvo nustatytas apribojimas dėl oro uosto viršnorminės triukšmo zonos.

Klausimas. Visuomenė klausia kada buvo pradėtos grąžinti žemės, kada atsirado apribojimai?

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė paaiškino, kad apribojimai buvo ir anksčiau, prieš 2004 m. detalų planą Dar 1994 LRV nutarime Nr. 740 „Dėl Palangos aerouosto apsaugos sanitarinės zonos“ buvo nurodyta: „Nustatyti į rytus ir į vakarus nuo Palangos aerouosto pakilimo ir nusileidimo tako 650-800 m apsauginę sanitarinę zoną, kurioje leidžiama grąžinti žemę buvusiems savininkams. Grąžintoje žemėje draudžiama statyti gyvenamuosius namus, poilsio ir kitus socialinės paskirties objektus.“

Klausimas. Visuomenei užkliuvo, kad susirinkimo metu buvo paminėta, kad oro uostas įrengtas 1937 m., nes tai, pasak jų, yra netiesa ir nesąmonė, nes dalis dalyvių net atsimena, kad tais metais oro uosto toje vietoje nebuvo. Oro uostas tuo metu buvo prie ligoninės.

PVSV rengėjai ir oro uosto atstovai atsakė, kad tokia data yra pateikta užsakovo ir, kad galbūt kažkur įsivėlė klaida dėl oro uosto įkūrimo datos. Visuomenė informuota, kad ši data bus patikslinta.

Klausimas. Visuomenė prašo mažesnio SAZ ir atsižvelgti į Palangos bendrojo plano 6 punktą, kuriame nurodoma, kad „jeigu būtų sumažintos oro uosto triukšmo poveikio zonos ribos...“, tai atitinkamai sumažėja ir apribojimų plotas, galima statyti gyvenamuosius namus.

Visuomenės atstovė Elvyra Kaklienė papildoma klausimą, kad SAZ beveik nesumažėja nuo nustatyto bendrajame plane. Ji klausia, kodėl negali būti SAZ oro uosto sklypų ribose, jei oro tarša ir kitos taršos bei triukšmas telpa sklypo ribose.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė patikslina, kad taikant higienos normos punktą kurortams, triukšmo ribiniai dydžiai sugriežtėja 5 decibelais ir prognozinė nakties zona sklinda už oro uosto ribų, kaip buvo parodyta pristatymo metu. Primena, kad dėl to buvo gautos Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Klaipėdos departamento pastabos ir todėl rengiamas pakartotinis susirinkimas.

Atsakymas. VĮ Lietuvos oro uostai projektų vadovė Simona Arslan papildoma, kad nors buvo nustatyta mažesnė triukšmo zona, nepaisant to, sklypams vis tiek galioja Aerodromo apsaugos zonos ir aerodromo sanitarinės apsaugos zonos reikalavimai.

Klausimas. Visuomenės atstovė Elvyra Kaklienė. Ar bus galima statyti gyvenamuosius pastatus?

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė atsako, kad nebus galima statyti gyvenamojo namo ten, kur SAZ. Patikslinimui peržiūrima visuomenės atstovei aktualaus sklypo adresu Paliėgirių kel. 8 situacija ir dar kartą patvirtinama, kad sklype triukšmo normos viršijamos, kokie konkretūs dienos, vakaro, nakties triukšmo lygiai numatomi.

Klausimas. Visuomenės atstovė Marija Ulbienė prašo patikrinti ar patenka į SAZ Paliėgirių kel. 20 ir 21?

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė patvirtina, kad sklypai (juose statinių nėra) patenka į esamą SAZ: Nr. 21 registruota SAZ, o Nr.20 registruota triukšmo D zona. Po atlikto naujo įvertinimo sklypai taip pat lieka SAZ, triukšmo zonoje.

Klausimas. Visuomenės atstovė Elvyra Kaklienė. Papasakojo, kad apie 2007 m. rašė daugeliui institucijų, kad nori statyti gyvenamuosius namus savo sklypuose šalia oro uosto, tačiau atsakymai buvo, kad statyti negalima. Patvirtino, kad buvo atlikti triukšmo matavimai tuo metu, kai kilo ar leidosi lėktuvas ir nebuvo viršijimų, triukšmo dydžiai buvo nedideli ir piktnosiai, kodėl dabar tokie dideli triukšmo lygiai ataskaitoje.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Ona Samuchovienė. Paprašė visuomenės atstovės patikslinti, kas atliko matavimus, gal turi matavimų protokolus, tačiau visuomenės atstovė tiksliai neįvardijo.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė paminėjo, kad oro uostas kasmet atlieka triukšmo matavimus ir jų rezultatai atitinka PVSV ataskaitoje sumodeliuotus triukšmo rezultatus. Kad kasmetiniai triukšmo žemėlapiai rengiami būtent pagal matavimų rezultatus ir kad juose naudojami ne trumpalaikiai, o vidutiniai metiniai rodikliai.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Ona Samuchovienė. Paklausė, gal visuomenės atstovai nori rašyti pasiūlymus ataskaitai, išdėstant savo poziciją, prašymus, davė pasiūlymų lapą ir visuomenė susirinkimo metu parengė raštišką pasiūlymą (pridedamas prie protokolo).

Klausimas. Visuomenės atstovė Marija Ulbienė prašo parodyti prijungiamą prie oro uosto žemę.

Atsakymas. Palangos oro uosto detaliojo plano rengėjo UAB „Geometra“ projektų vadovė Iveta Apanavičienė parodė, kad prijungiamas laisvo valstybinio fondo žemė, tačiau visuomenės atstovė akcentavo, kad tai jos gražinama žemė ir ji kreipsis į teismą. Marija Ulbienė buvo informuota, kad dėl laisvos valstybinės žemės prijungimo bus pakartotinai kreiptasi į Nacionalinę

žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos Palangos skyrių, kad išsiaiškinti ar toje vietoje yra numatyta gražinti žemė.

Klausimas. Visuomenės atstovas Stasys Kaklys tvirtino, kad jam atstatyta žemė pagal 1938 m. turėtas žemės nuosavybės teises ir oro uosto čia nebuvo, kaip paminėta pas jus nuo 1937 m. Oro uostas buvo kitoje vietoje prie ligoninės.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Ona Samuchovienė atsakė, kad išsiaiškins nesusipratimą dėl oro uosto įkūrimo datos.

Klausimas. Visuomenės atstovė Marija Ulbienė klausia ar Paliėgirių kel. sklypuose galima bus kasti žvyro karjerus? Ir vykdyti darbus iki pat oro uosto tvoros?

Atsakymas. Palangos oro uosto detaliojo plano rengėjo UAB „Geometra“ projektų vadovė Iveta Apanavičienė ir VĮ Lietuvos oro uostai projektų vadovė Simona Arslan atsakė, kad reikia parengti karjero projektą, kad gali būti neleidžiama iškelti kranų dėl skrydžių saugumo, kad reikia susiderinti su kaimyniniais sklypais, t.y. visų pirma norint eksploatuoti karjerą, turi būti parengtas projektas, kurio metu yra numatoma kaip tai bus atliekama. Projektas turi būti suderintas su atitinkamomis institucijomis ir Lietuvos oro uostais. Karjeras sulig oro uosto tvora tikrai negalės būti kasamas, nes yra taikoma 3 m atstumo riba nuo gretimo žemės sklypo ribos.

Klausimas. Visuomenės atstovas Jonas Skirpstas. Kokia nauda iš rengiamo detaliojo plano oro uostui? Ir kiek žemės prisijungs?

Atsakymas. VĮ Lietuvos oro uostai projektų vadovė Simona Arslan, „Geometra“ projektų vadovė Iveta Apanavičienė. Numatoma praplėsti užstatymą, nustatyti optimalią urbanistinę struktūrą, įvertinant galimybę dalį miško žemės paversti kitomis naudmenomis, laisvą valstybinę žemę prijungiant prie Palangos oro uosto teritorijos. Numatoma prijungti apie 85 arus laisvos valstybinės žemės,

Klausimas. Visuomenės atstovė Elvyra Kaklienė prieštarauja, kad SAZ būtų nustatoma pagal plėtrą, prognozes ir išreiškė abejonę, kad taikoma kurortams griežtesnė 5 dBA norma, nes oro uostas ir aplinkiniai sklypai yra kurorto apsaugos zonoje. Nuo kada teritorija prie oro uosto pasidarė kurortas? Ji turinti visą 2004 m. rengto detaliojo plano bylą, ten taip nebuvo. Taip pat paminėjo, kad 2004 m. detalųjį planą ir sugadino situaciją gretimybių sklypams, kai užbrėžė zoną. Kas pasikeitė, kad tokią zoną užbrėžė?

Atsakymas. VĮ Lietuvos oro uostai projektų vadovė Simona Arslan paminėjo, kad tikslų atsakymą dėl kurorto ribų pateiks Palangos miesto savivaldybė, kad dėl kurorto ribų kreiptasi į Palangos miesto savivaldybę.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė. Oro uostas visada turėjo triukšmo zoną ir didesnę. Pokyčius lėmė ir pasikeitęs orlaivių parkas. 2004 m. detalioju planu triukšmo zona buvo nustatyta pagal tuo metu galiojusią 1995 m. LR SAM, Valstybinio visuomenės sveikatos centro ir Higienos instituto parengtą ir patvirtintą metodiką.

Klausimas. Visuomenės atstovė Elvyra Kaklienė. Vėliau atlikti matavimai rodė mažesnius dydžius. Matavimai buvo atliekami apie savaitę. Kiek laiko turi būti vykdomi matavimai? Ir kur higienos normoje yra nurodyti griežtesni ribiniai dydžiai kurortams?

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė. Atsakė, kad pagal Triukšmo valdymo įstatymą matavimai turi būti vykdomi bent 3 paras. Tačiau reikia įvertinti ir metinę situaciją, skirtingus sezonus. Viešai skelbiami oro uosto triukšmo žemėlapiai rengiami pagal matavimų rezultatus, rengiant juos taikomi vidutiniai metiniai rodikliai. Ir visiems parodė higienos normos HN33:2011 10-ą punktą, kuriuo nustatomi triukšmo ribiniai dydžiai kurortams.

Klausimas. Keli visuomenės atstovai. Esamos situacijos triukšmo zona mažesnė. Kodėl taikoma prognozinė 2028 m. situacija? SAZ turėtų būti nustatoma pagal esamą faktinę situaciją.

Atsakymas. PVSV dokumentų rengėjų atstovė Jolanta Nemaniūtė-Gužienė. Paaiškinu, kad numatoma oro uosto plėtra ir PVSV rengėjai negali netaikyti prognozinė skrydžių rodiklių. Rengiant vertinimus, visuomet įvertinama numatoma plėtra.

Toliau vyko diskusijos prie koncepcijos žemėlapiu, prie SAZ žemėlapiu, prie ataskaitos.

Susirinkimo pirmininkė paskelbė susirinkimo pabaigą 18:40 val.

Pridedami priedai: dalyvių sąrašas, pristatymų medžiaga, visuomenės pasiūlymas.

Susirinkimo pirmininkas Jolanta Nemaniūtė-Gužienė

Susirinkimo sekretorius Ona Samuchovienė

